
**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Egeralja Község Önkormányzata

2013-2018

Döntésre előkészítette: Beck Eszter

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	4
Értékeink, küldetésünk	8
Célok.....	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	10
1. Jogszabályi háttér bemutatása	10
2. Stratégiai környezet bemutatása	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	13
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	258
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	31
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	32
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	34
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	3538
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	3639
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	371
1. A HEP IT részletei	371
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	37
A beavatkozások megvalósítói.....	38
Jövőképünk	38
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	38
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	445
3. Megvalósítás.....	4860
A megvalósítás előkészítése.....	4860
A megvalósítás folyamata	4860
Monitoring és visszacsatolás.....	502
Nyilvánosság.....	62
Érvényesülés, módosítás	63
4. Elfogadás módja és dátuma.....	535

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Az Egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 63/A. § értelmében a településeknek rendelkezni kell esélyegyenlőségi programmal, mely feltárja és elemzi a település esélyegyenlőségi problémáit, megkeresi a beavatkozási pontokat, és öt évre szóló intézkedési terv mentén határozza meg a teendőket azok kezelésére. Az esélyegyenlőségi program a feltétele annak, hogy a helyi önkormányzat bármely hazai vagy európai uniós támogatásban részesülhessen. Az esélyegyenlőségi program a településen feltárt esélyegyenlőségi problémákra reagál, és arra vonatkozó beavatkozásokat tartalmaz. A program része és az intézkedési terv alapja az a helyzetelemzés, mely képet ad a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről. A helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében kell a beavatkozásokat megtervezni, lehetőséget adva a felülvizsgálatra, az esetleges változtatásokra. A program célja a törvénnyel megegyezően annak biztosítása, hogy az élet valamennyi területén megelőzze a hátrányos megkülönböztetést és elősegítse egyes társadalmi csoportok tagjainak esélyegyenlőségét, különös tekintettel a kiemelten védett csoportokra, a romákra, a nőkre és a fogyatékos személyekre, ám a helyi sajátosságok alapján más társadalmi csoportokra is. A program elkészítéséhez szükséges esélyegyenlőségi helyzetelemzés célja az, hogy a rendelkezésre álló adatok, dokumentumok alapján feltérképezze a települést az adott területen, és megállapítsa, hogy a településen élő hátrányos helyzetű lakosság a teljes lakossághoz viszonyítva milyen jövedelmi, foglalkoztatási, képzettségi, szociális, lakhatási, területi, egészségügyi mutatókkal rendelkezik és ezek alapján az adott település milyen esélyegyenlőségi problémákkal küzd.

Az intézkedési terv a településen állandóan, vagy hosszabb ideig élő, hátrányos helyzetű csoportok helyzetének nyomon követését, valamint esélyegyenlőségének előmozdítását szolgáló intézkedéseket tartalmaz, különösen:

- az oktatás és a képzés területén jelentkező problémák megszüntetésére,
- az oktatásban, képzésben megjelenő sztereotipikus pályaorientáció megváltoztatására,
- a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására,
- munkaerőpiaci, tevékenységi szegregáció kiküszöbölésére,
- a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányainak csökkentésére, foglalkoztatási esélyeik javítására,
- az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítésére a helyi önkormányzat döntéshozatalában,
- illetve az általa fenntartott, vagy támogatott intézményekben, és az önkormányzat által ellenőrzött szolgáltatások körében,
- a hátrányos helyzetű csoportok tagjai részvételének elősegítésére a döntéshozatalban, ill. a közügyek irányításában.

Az esélyegyenlőségi program célja, hogy Egeralja olyan településsé váljon, ahol senki nem tapasztalja a hátrányos megkülönböztetés közvetlen vagy közvetett formáját védett tulajdonságai alapján, ahol minden lakossal szemben érvényesül az egyenlő bánásmód elve, valamint biztosított az egyenlő hozzáférés az önkormányzat és intézményei által nyújtott szolgáltatásokhoz. Az esélyegyenlőség és egyenlő hozzáférés biztosításán túl egyes társadalmi csoportok esetében olyan támogató lépések megtételére van szükség, melyek az esélyegyenlőség előmozdítását szolgálják.

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Adorjánháza község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Egeralja története

A mai község valószínűleg a XII. században keletkezett. A középkorban több írásos forrás is említi, melyek szerint a falu lakói királyi vadászok voltak. Bél Mátyás 1735-ben megjelent Veszprém vármegye leírása című hiteles művében két nagy nemesi családot említ, a Boncz és Egerallyi családot. Az Egerallyi család később Ferenczy-nek nevezi magát. Leszármazottaik még ma is élnek a faluban. A török időkben a falu lakói a Marcal mocsaraiban és kiemelkedő dombokon (Szigeti-domb, Jánosi-domb) kerestek menedéket. Az 1848-as nemzetőrség összeírása 31 nemzetőrt említ Egeraljáról, közülük 10-en a Dráva-vonal védelmi harcaiban vettek részt.

A reformációtól kezdődően a falu lakossága csaknem teljes egészében református vallású lett. Az első templom 1740-ben épült, ennek helyén 1801-ben készült el az első kő templom. A mai új helyre épített templomot 1913-ban szentelték fel. 1874-ben református iskola épült a faluban, ennek épületében található ma a Helytörténeti Gyűjtemény.

1949. január 1-jei hatállyal Egeralját és a vele szomszédos Adorjánházát Adorjánháza néven egyesítette a belügyminiszter, amely 1991. november 1-jei hatállyal szűnt meg.

Egeralja ma

Egeralja egy, a nagyvárosoktól távol eső, tiszta levegőjű, csendes kis település, a Somló és a Ság hegy között, de minden alapvető szolgáltatás megtalálható itt: bolt, orvosi rendelő, kultúrház, óvoda. Nevezetes a Szalóky Károly által létrehozott Helytörténeti Gyűjtemény, amely nemcsak a falu, hanem a környék történetét és néprajzi értékeit is bemutatja. A faluba látogatók ezenkívül megtekinthetik Szalóky Károly festményeit, illetve elolvashatják verseit is. A falu temető felőli végén, a volt homokbánya helyén néhány éve szép játszótér épült. A községtől nyugatra, a Marcal egykori ártere, a bozót ma természetvédelmi terület. 2000-ben a faluközpontban leplezték le a Millenniumi emlékművet, mely a Millenniumi emlékparkban található. A falu másik emlékműve a Hősi emlékmű, amely a világháborús hősöknek állít emléket.

A településről két könyvet adtak ki, valamint a már említett polihisztor-festő, Szalóky Károly több verseskötete is megjelent.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

	Fő	Változás
2007	235	
2008	235	100%

2009	233	99%
2010	242	104%
2011	240	99%
2012	n.a.	#ÉRTÉK!

Az elmúlt évek során a népesség stagnálása, sőt emelkedése figyelhető meg. Minimális ugyan ez eltérés, mégis látható, hogy 2009-ben volt a legkevesebb lakosa a településnek.

A környező városokban dolgozik az aktív munkavállalók jelentős része, helyben a vállalkozók nagyobb hányada mezőgazdasággal foglalkozik. A község foglalkoztatottságának helyzete az országos átlaghoz viszonyítva kedvezőtlenebb, a munkanélküliség az országos átlagnál magasabb, ugyanakkor viszont a térség más településeihez viszonyítva alacsonyabb. Ez több tényezőnek köszönhető: az önkormányzat - a meglehetősen szűkös kereteket maximálisan kitöltve - él a közhasznú foglalkoztatás lehetőségével, igyekszik segítséget nyújtani a munkaerőpiacról átmenetileg kikerülteknek. A munkanélküliek naprakész tájékoztatása érdekében folyamatos, jó kapcsolatot tart fenn a munkaügyi központ kirendeltségével, a gazdálkodó, valamint a civil szervezetekkel.

Kereskedelmi és vendéglátó egységek is megtalálhatók a lakosság ellátására. Az óvodát társulás formájában tartjuk fenn, Közös Önkormányzati Hivatalunk - Adorjánháza, Csögle, Egeralja, Kamond, Karakószörcsök, Kerta- településekkel közösen a Csöglei Polgármesteri Hivatalban működik. Könyvtárunk a kultúrotthonnal közös épületben található. A község fejlesztési lehetőségei a pályázatoknak köszönhetően kedvezően alakultak: belterületi utakat újítottunk fel, buszöblöket alakítottunk ki. A falukép alakítására nagy gondot fordítunk, igyekszünk megőrizni a község egységes képét.

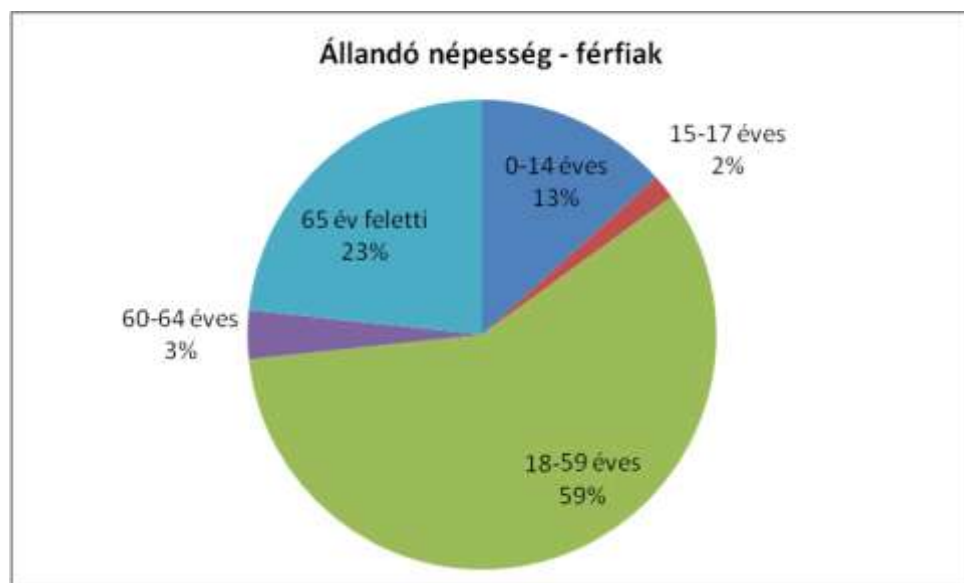
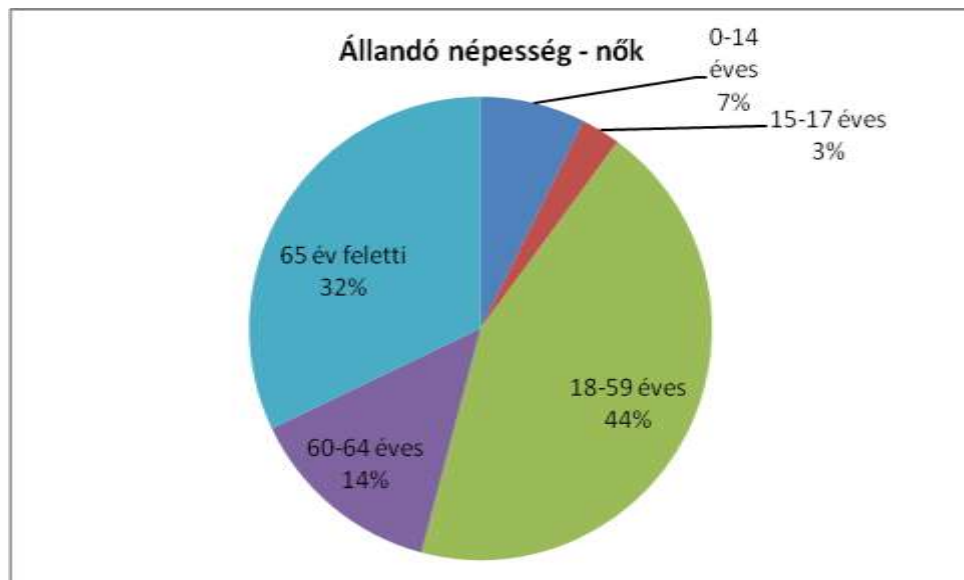
A településen jól működő falugondnoki szolgálattal igyekszünk a lakosság minden igényét kimeríteni.

A demográfiai adatokat tekintve az alábbi táblázatok összegzik a lakosság összetételét:

2. számú táblázat - Állandó népesség

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	120	120	240	50%	50%
0-2 évesek					

0-14 éves	8	16	24	33%	67%
15-17 éves	3	2	5	60%	40%
18-59 éves	48	70	118	41%	59%
60-64 éves	15	4	19	79%	21%
65 év feletti	35	28	63	56%	44%

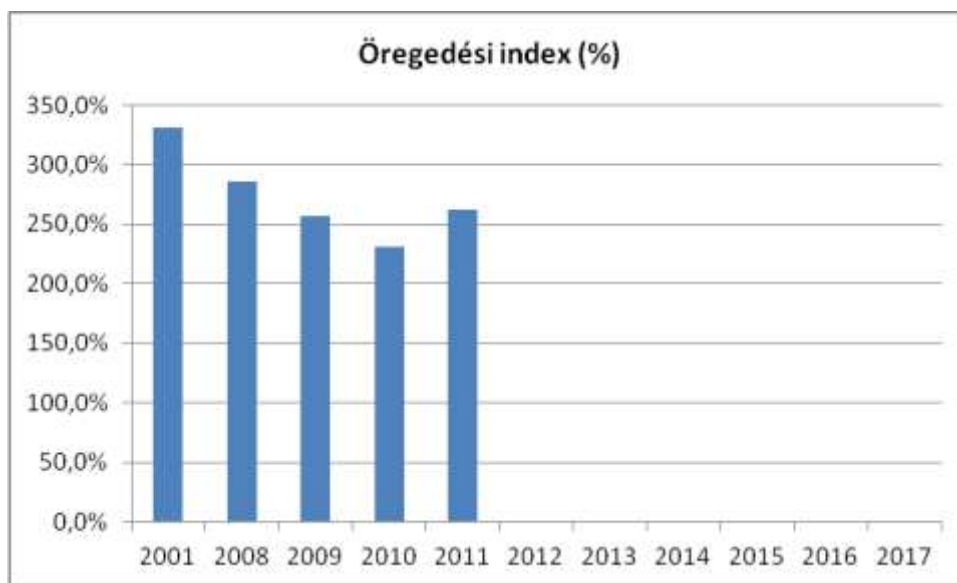

A fenti ábrából kitűnik, hogy a 18-59 évesek száma kimagasló a településen. Láthatjuk, hogy előregedő településről van szó, mert többen elvándorolnak a településről munkahely hiánya, valamint tanulmányaik miatt.

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	63	19	331,6%
2008	60	21	285,7%
2009	59	23	256,5%

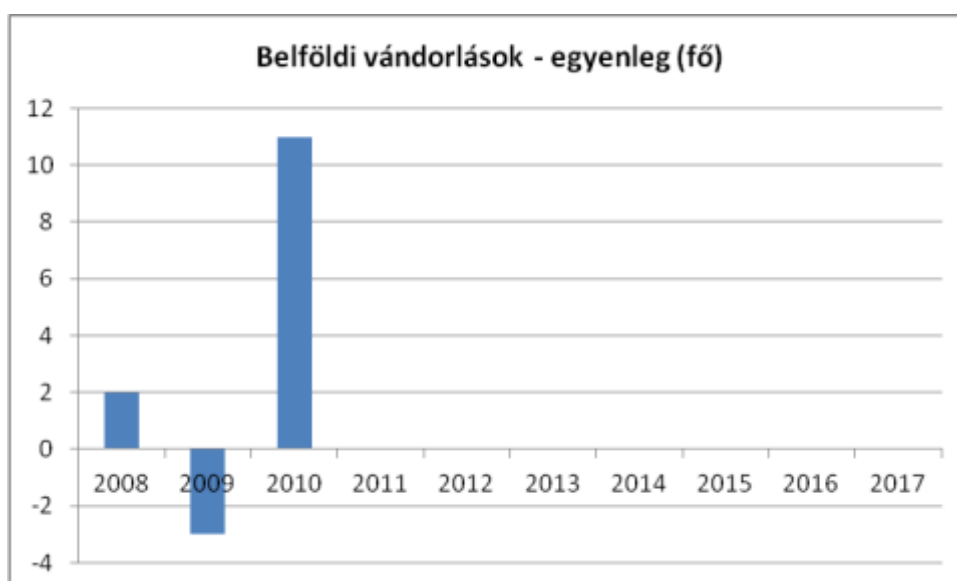
2010	60	26	230,8%
2011	63	24	262,5%
2012	n.a	n.a.	#ÉRTÉK!

Az öregedési index alapján látható és bizonyítható, hogy a település népegyenszerkezete előregedő. Az előregedő településszerkezet legegyszerűbben esélyegyenlőség szempontjából úgy értelmezhető, hogy az idősek fokozottabb ellátására van szükség - anélkül, hogy mellőznénk a 18 év alattiak igényeit.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

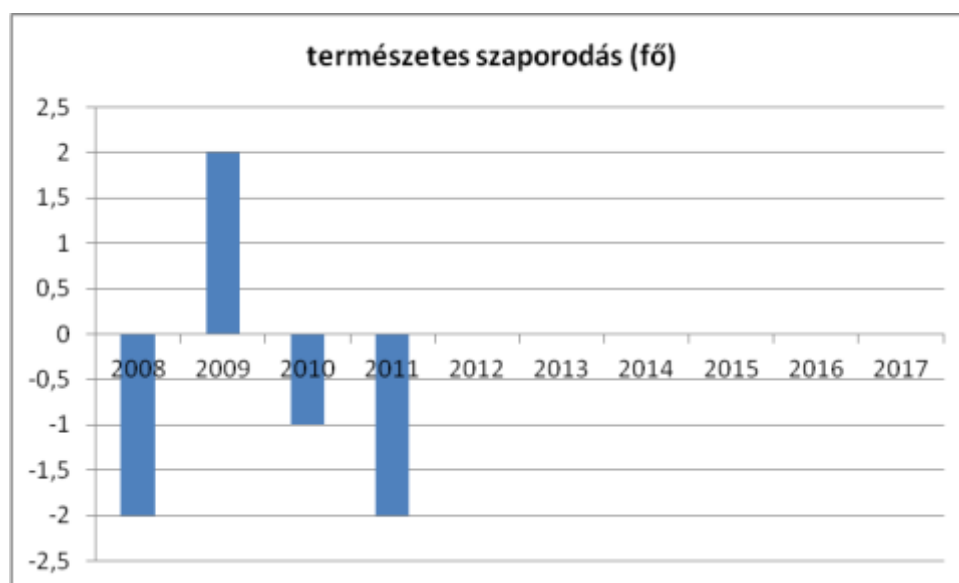
	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	7	5	2
2009	1	4	-3
2010	12	1	11
2011	1	1	0
2012	n.a	n.a	#ÉRTÉK!

Településünkön a belföldi vándorlás adatai alapján negatív egyenleget kaptunk 2009-ben, de 2010-ben kimagaslóan pozitív, ami örvendetes dolognak számít, 2011-ben ez az egyenleg 0.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	2	4	-2
2009	5	3	2
2010	1	2	-1
2011	0	2	-2
2012	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

A természetes szaporodás értékét úgy számoljuk ki, hogy az élveszületések számából kivonjuk a halálozások számát. Egeralja községben egyetlen év kivételével sajnos a halálozások száma magasabb volt, mint a születéseké. Láthatjuk, hogy az előregedő szerkezetű településen munkahely és egyéb lehetőség hiányában a fiatalok nehezen mernek gyermeket vállalni.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Egeralja község Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a

község lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Adorjánháza település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.
- A köznevelési intézményeket érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogsabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A Képviselő-testület a szociális igazgatás és szociális ellátások helyi szabályairól szóló 2/2012. (II.24.) önkormányzati rendelete, valamint a gyermekvédelmi ellátásokról szóló 18/2005. (XI.1.) önkormányzati rendelet célja a törvényi előírásokon túl, hogy településünkön olyan támogatási rendszer működjön, amely az állampolgárok számára a prevenció, a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgálnak. A szociális ellátások, szolgáltatások középpontjában a család áll.

Egeralja település egyik fő bevételi forrása a gépjárműadó, valamint a kommunális adó és termőföld bérbeadásáról származó évi jövedelemadó. A kiadások közé sorolhatjuk a közmű díjakat, a Közös Önkormányzati Hivatal működéséhez szükséges kiadásokat.

A szegénység elmélyülése miatt az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékoságból eredő szükségletek, eltartottak gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk. A rendeleteket az eredményesség és hatékonyság érdekében, a felmerülő igények alapján évente legalább egy alkalommal felülvizsgáljuk.

A Képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi.

Az alábbi, röviden meghatározott stratégiák ismerete azért fontos, mert a település esélyegyenlőségi stratégiájának illeszkednie kell a jogszabályi környezethez, az Európai Unió és hazai releváns stratégiákhoz is.

Az EU 2020 stratégia¹

Az Európa 2020 az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája, a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedésterv. Célja nem csupán a válság leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modell hiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremteni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020-ra az EU egészének teljesítenie kell két területen is megjelenik. Az oktatásban a lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni. A szegénység/társadalmi kirekesztés ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

Nemzeti Reform Program²

Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszközét tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitási/konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt célok alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni, illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdni. A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd, s hogy ennek milyen költségvetési vonzatai lesznek.³ A Nemzeti Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzete javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia⁴

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (NTFS) az Európai Bizottság által 2011-ben jóváhagyott „A nemzeti roma integrációs stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig” című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik. Az NTFS a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott felzárkózáspolitikát helyezi középpontba, emellett hangsúlyos célja a roma közösségek kirekesztése ellen ható folyamatok megelőzése, felszámolása. A stratégia célja, hogy a szegénység szempontjából meghatározó problématerületek – gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek – hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, figyelemmel, a többi, a társadalmi felzárkózás szempontjából releváns stratégiára, így a gazdaságfejlesztéssel és foglalkoztatáspolitikára, a vidékfejlesztésre, az egészségügyi, szociálpolitikai, közigazgatási elképzelésekre.

„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia⁵

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A

¹ A Bizottság közleménye a Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, az Európai Központi Banknak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a Régiók Bizottságának és az Európai Beruházási Banknak – Intézkedések a stabilitás, a növekedés és a munkahelyteremtés érdekében, Brüsszel, 2012. május 30.

² A következő lépés – A Széll Kálmán terv 2.0, Magyarország Kormánya, 2012. április [www.kormany.hu/download/3/e8/80000/1-A_k%C3%B6vetkezo_C5%91_l%C3%A9p%C3%A9s%20\(SzKT%2020\).pdf](http://www.kormany.hu/download/3/e8/80000/1-A_k%C3%B6vetkezo_C5%91_l%C3%A9p%C3%A9s%20(SzKT%2020).pdf)

³ Európai Bizottság, Európa 2020 http://ec.europa.eu/europe2020/documents/related-document-type/index_hu.htm

⁴ Nemzeti Társadalmi és Felzárkózási Stratégia – mélyszegénység, gyermekszegénység, romák (2011-2020.) Budapest, 2011. november <http://romagov.kormany.hu/nemzeti-tarsadalmi-felzarkozasi-strategia>

⁵ 47/2007. (V. 31.) OGY határozat a „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégiáról, 2007-2032.; www.biztoskezdet.hu

törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

Roma Integráció Évtizede Program⁶

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatául tűzi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia

Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról készült dokumentumot (88/2009. (X. 29.) OGY határozat). A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos állami felelősség összefoglalása a 2009-2024. időszakra vonatkozóan. Részletezi az ifjúságpolitika hosszú távú társadalmi céljait, megvalósításukhoz az egyes területeken a horizontális és specifikus célokat, valamint ezekhez kapcsolódó részcélokat határoz meg. A Stratégia megvalósítása kétéves cselekvési tervek mentén történik, a 2012-2013. évi cselekvési tervről az 1590/2012. (XII. 27.) Korm. határozat rendelkezik.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Egeralja község rendelkezik

- költségvetési koncepcióval,
- gazdasági programmal (Polgármesteri Program),

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Költségvetési koncepció – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § értelmében a jegyző által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester november 30-áig - a helyi önkormányzati képviselő-testület tagjai általános választásának évében legkésőbb december 15-éig - benyújtja a képviselő-testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagy jóvá.

Egeralja község Önkormányzatának 2014. évi Költségvetési koncepcióját a 2/2013 (II.28.) rendelettel fogadták el, mely többek között tartalmazza azt is, hogy „Meg kell teremteni a hátrányos helyzetűek támogatásához, a település rászoruló lakosságának szociális biztonságához szükséges forrásokat.”

Gazdasági program - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági

⁶ A Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervéről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozat; Szociális és Munkaügyi Minisztérium, 2008.

programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős. A gazdasági program az önkormányzat(ok) részére helyi szinten meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével - a kistérségi területfejlesztési koncepcióhoz illeszkedve - az önkormányzat(ok) által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttem össze. Felhasználtam az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait (iskola, óvoda, védőnő). Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet adatot gyűjteni, ott a 2011. évi népszámlálás adataiból indultam ki, illetve ahova abszolút nem találtam adatot, hiányosan hagytam.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza (Ld. pl. A tartós szegénység csökkentésének lehetőségei Magyarországon, Budapest Intézet, 2012., www.budapestinstitute.eu/uploads/BI_tartos_szegenyseg_okok_1.1.pdf). A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fed teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012)

Az alábbiakban felsorolt alapvető jogszabályi rendelkezések a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják:

- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
- a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény

Sajnálatos módon adataink nincsenek arra vonatkozóan, hogy a településen mennyi az átlagnyugdíj, adóerőképességi adataink sincsenek, valamint települési szinte nem tudunk adatokat kimutatni, hogy mennyi a keresőtevékenységet folytatók átlagbére. Ezen hiányos adatok alapján nehéz lenne akár hozzávetőlegesen is megállapítani, hogy mennyi a településen a létminimum alatt élő személyek száma.

A vagyoni helyzetre vonatkozó fontos információ a település lakásállományára pl. azok komfort fokozatára vonatkozó adatok. Településünkön több olyan lakóingatlan van, ahol sajnos a víz sincs bevezetve, ezek főleg a régi parasztházak. Az ivóvíz szolgáltatást a Bakonykarszt Zrt végzi, áram és gázszolgáltatásról az E-ON gondoskodik. Sajnálatos, de meg kell említeni, hogy a településen szennyvízcsatorna szolgáltatás nincs, a vezetékes gáz is csak a lakóingatlanok 30%-ába van bevezetve. A településen gépjárműadó fizetésre kötelezett személygépkocsik száma 104.

A lakossági eladósodottságra utaló adatok tekintetében lakbértartozásról nincs tudomásunk. A közüzemi díjtartozások esetében Önkormányzatunk nyilvántartást nem vezet, de észrevehető, hogy egyre több ingatlannál szerelik fel az előfizetéses áramfogyasztást mérő készüléket, mely a nagyobb adósságot felhalmozott fogyasztók esetében lehetséges, akik valamiféle szociális ellátásban, juttatásban részesülnek.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztály, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Alacsony továbbá a 15–24 éves korosztály munkaerőpiaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

Az alábbi táblázatok adatai arra mutatnak rá, hogy a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy milyen az arány a férfiak és nők között a vizsgált területen.

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	70	74	144	4	5,7%	5	6,8%	9	6,3%
2009	68	56	124	8	11,8%	13	23,2%	21	16,9%
2010	70	74	144	9	12,9%	17	23,0%	26	18,1%
2011	69	73	142	8	11,6%	17	23,3%	25	17,6%

A 3.2.1. táblázat alapján látható, hogy a településen a nyilvántartott álláskeresők száma a 2009-es évben 2008-hoz képest 10%-kal nőtt, ami valószínűsíthetően a gazdasági válságnak tudható be, majd ez az érték 2010-ben és 2011-ben is minimálisan növekedett, tehát elmondható, hogy egyre több lett a nyilvántartott álláskeresők száma.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011	2012
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	9	21	26	25	#ÉRTÉK!
20 éves és fiatalabb	fő	0	1	1	1	n.a.
	%	0,0%	4,8%	3,8%	4,0%	#ÉRTÉK!
21-25 év	fő	3	3	0	3	n.a.
	%	33,3%	14,3%	0,0%	12,0%	#ÉRTÉK!
26-30 év	fő	1	3	7	3	n.a.
	%	11,1%	14,3%	26,9%	12,0%	#ÉRTÉK!
31-35 év	fő	1	3	6	7	n.a.
	%	11,1%	14,3%	23,1%	28,0%	#ÉRTÉK!
36-40 év	fő	0	0	0	1	n.a.
	%	0,0%	0,0%	0,0%	4,0%	#ÉRTÉK!
41-45 év	fő	1	2	0	1	n.a.
	%	11,1%	9,5%	0,0%	4,0%	#ÉRTÉK!
46-50 év	fő	1	3	4	3	n.a.
	%	11,1%	14,3%	15,4%	12,0%	#ÉRTÉK!
51-55 év	fő	1	4	4	2	n.a.
	%	11,1%	19,0%	15,4%	8,0%	#ÉRTÉK!
56-60 év	fő	1	2	4	4	n.a.
	%	11,1%	9,5%	15,4%	16,0%	#ÉRTÉK!
61 év felett	fő	0	0	0	0	n.a.
	%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

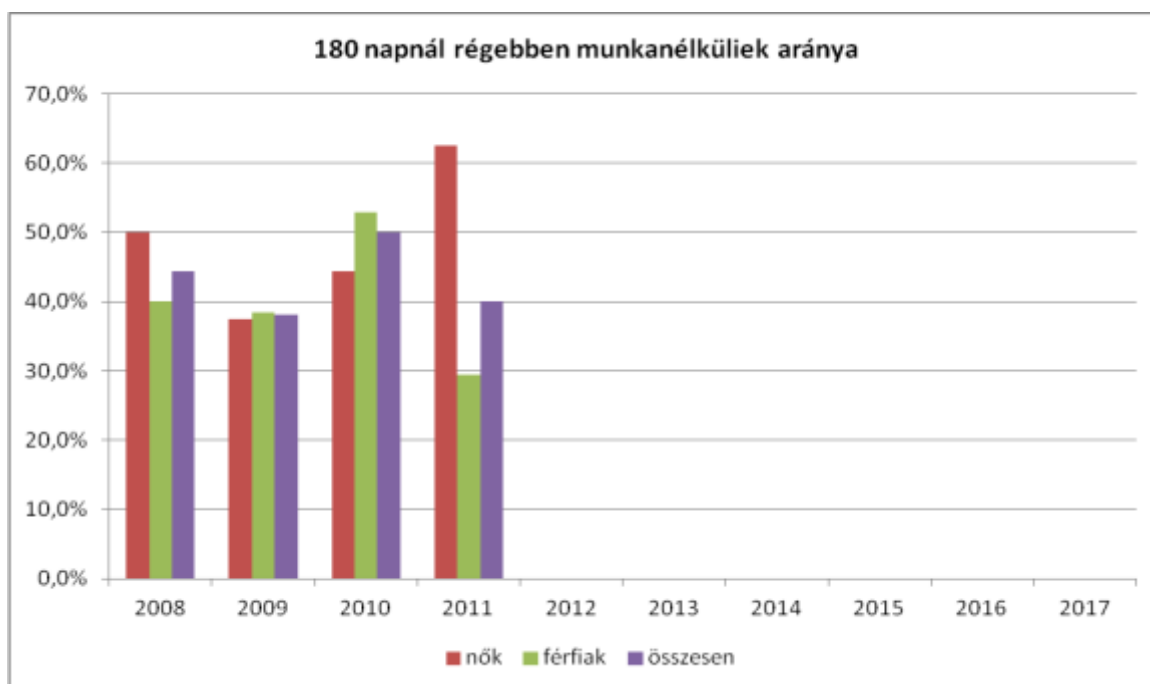
3.2.2. táblázat adatai rámutatnak arra, hogy az egyes korosztályokat tekintve magas a 26-30, illetve 31-35 év közöttiek, valamint a 46-55 év közöttiek száma, de minden korcsoportban jelen vannak a munkanélküliek. Valószínűsíthetően az első kategóriába tartoznak azok a fiatalok, akik felsőfokú tanulmányaik után nem tudnak egyből elhelyezkedni, illetve a gyermeküket nevelő szülők, akiknek problémát okoz a munkahelyre való ingázás, mert nem megoldott sem a közlekedés, sem gyermekük elhelyezése. A település környékén lévő cégeknek problémát jelent az

is, hogy nem tudnak több munkahelyet biztosítani, amennyire kapacitásuk van, illetve inkább azokat a személyeket foglalkoztatják, akik be tudják vállalni a 3 műszakot. A második kategóriába a 46-55 év közöttiek vannak, akik koruk miatt nem találnak munkát, esetlegesen több éve szerepelnek a munkanélküliek nyilvántartásában, és nehéz kiszakadniuk.

Tapasztalataink alapján a cégek abban is taktikáznak, hogy 3 hónapig, amíg a kedvezményeket megkapják a munkanélküli személy után, addig foglalkoztatják őket, majd újból válogatnak a jelentkezők közül. Gyakran előfordul azonban az is, hogy a leépítések során valamelyest figyelembe veszik, melyik szülő az, akinek gondoskodni kell kisgyermekéről, így ismételt az idősebb korcsoportból szelektálnak. Talán ezzel is magyarázható a korcsoportonkénti munkanélküliek megoszlása.

A 3.2.3. táblázat adatai a tartós munkanélküliekről és az adatokból kiolvasható tendenciák szintén fontosak a település gazdasági potenciáljának jellemzésekor, ugyanis láthatjuk, hogy a 2010-es évben volt magas a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma, azóta ez a szám a 2011-es évre minimálisan ugyan, de csökkent. Emberek ezrei kerültek ki akkor a munka világából, a leépítések, gyárak bezárása során, mely nemenkénti bontásban szinte alig eltérő.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

A 3.2.4. táblázatból nyert adatok egy fontos munkaerő-piaci helyzetre, a pályakezdők helyzetére irányítja a figyelmet.

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	15	22	37	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
2009	16	19	35	0	0,0%	1	5,3%	1	2,9%
2010	17	20	37	0	0,0%	1	5,0%	1	2,7%
2011	15	18	33	0	0,0%	2	11,1%	2	6,1%

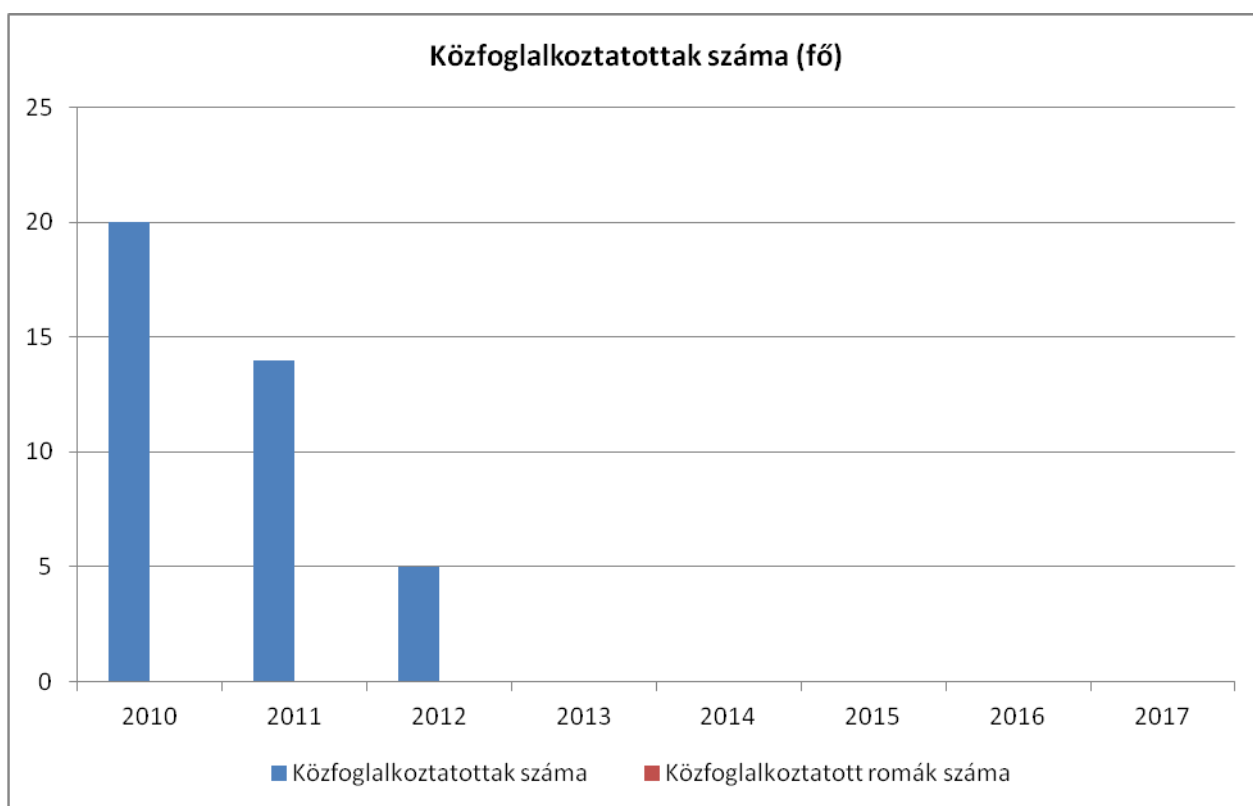
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Egeralja községben 2001-es népszámlálási adatoknak megfelelően a 15 éves és annál idősebb lakosság száma 234 fő összesen, ebből 118 nő, 116 férfi. Sajnos a lakosság összességét tekintve nem rendelkezünk olyan információkkal, amik alapján megállapítható lenne, hogy kik milyen iskolai végzettséggel rendelkeznek, de a regisztrált munkanélküliek száma 2011-ben 25 fő volt, akik közül 12 fő 8 általános vagy annál kevesebb iskolai végzettséggel rendelkezik. A fent maradó 13 főnek szakmája ugyan van, de lehetőség alig akad, hogy el tudjanak benne helyezkedni. Sajnálatos tény, hogy az általános iskolai, középfokú iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma 0, ugyanis a lehetőségek ellenére sem szeretnék képesítést szerezni az azzal nem rendelkezők.

A nyilvántartott álláskeresők száma 2009-ben a településen 21 fő volt, ez a következő években is folyamatosan nőtt. A 21 fő majdnem 11 %-a nem rendelkezett 8 általános iskolai végzettséggel, 53%-uk csak általános iskolai végzettséggel, 37%-uk viszont 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezik.

c) közfoglalkoztatás

2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét. A foglalkoztatás szervezését a települési önkormányzat ügyintézői látták el, majd később egyéb nagyobb cégek (többek között a Bakonyerdő Zrt.) is lehetőséget biztosítottak arra, hogy közfoglalkoztatás keretén belül foglalkoztassák a munkanélkülieket.

A fenti táblázat alapján az alábbiak szerint alakult a közfoglalkoztatásban résztvevők száma a településen: 2010-ben 20 fő, 2011-ben 14 fő, 2012-ben 5 fő. Ez az aktív korú lakosság 13%-át jelenti.

Településünkön a romák/cigányok számára vonatkozóan nyilvántartásunk nincs, mivel a településen Cigány Kisebbségi Önkormányzat nem működik, viszont a 2011-es népszámlálás adatai még nem érhetőek el.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A településen a regisztrált vállalkozások (őstermelők, egyéni vállalkozók stb.) száma viszonylag magas, ugyanis 2008-ban és 2009-ben 39 fő szerepel a nyilvántartásban, 2010-ben 37 fő, 2011-ben 44 fő. A kiskereskedelmi üzletek száma jelenleg 3, ebből 1 üzlet vegyesboltként, 1 vendéglátóegységként és 1 pékségként működik.

A Csöglei Közös Önkormányzati Hivatalban dolgozók száma jelenleg 9 fő, ebből 3 fő hivatalsegéd, 2 fő pénzügyes, 1 fő adóügyekkel foglalkozik, 1 fő szociális, gyámügyi és igazgatási ügyintéző, 1 fő anyakönyvvezető és adminisztrátor és a jegyző. Az általános iskolában közel 20 fő dolgozik, a postahivatalban 2 fő.

A településen iparüzési adó egyelőre még nincs, valamint működő foglalkoztatási programok sem jöttek létre.

Településünkről a legközelebbi centrum elérése autóval kb. 20 perc, átlagos utazási idő autóbusszal 35 perc, az autóbusz járatpárok száma 7.

A megyeszékhelyre autóval 50 perc alatt érhetünk, autóbusszal majdnem 2 órás út, közvetlen autóbusz-járatpárok száma 2.

A fővárosba településünkről 3 és fél óra alatt érhetünk el személygépkocsival, közvetlen járat nincs, átlagos utazási idő autóbusszal (átszállás, várakozási idő) hozzávetőlegesen 4-5 óra.

Településünkön vasútközlekedés nincs, legközelebbi vasútállomás Külsővaton, Bobán található, ami autóbusszal megközelíthető.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

3.2.12. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – fiatalok

	van/nincs	Felsorolás
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen	van	közmunka
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzásközpontban	van	első munkahely garancia program, TÁMOP támogatások, pályakezdők, munkatapasztalat szerzési támogatás
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen	nincs	
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzásközpontban	van	TÁMOP-os bérköltség és bértámogatás

Településünkön a közmunkán kívül a fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő program nincs, illetve nem rendelkezünk olyan programmal sem, amely az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítené.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

3.2.14. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - felnőttek

	van/nincs	Felsorolás
<i>felnőttképző programok a településen</i>	<i>van</i>	<i>közfoglalkoztatás, TÁMOP 2.16., START</i>
<i>felnőttképző programok vonzásközpontban</i>	<i>van</i>	<i>Munkaügyi Kp által</i>
<i>egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen</i>	<i>nincs</i>	
<i>egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzásközpontban</i>	<i>van</i>	<i>humánszolgáltatás, munkatanácsadás, pályaorientációs tanácsadás</i>
<i>Helyi foglalkoztatási programok a településen</i>	<i>van</i>	<i>közfoglalkoztatás, Start-munka</i>
<i>Helyi foglalkoztatási programok a vonzásközpontban</i>	<i>van</i>	<i>közfoglalkoztatás</i>

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A szegénység és mélyszegénység fogalmát az alábbiak szerint határozzák meg:

A szegénységgel és társadalmi kirekesztődéssel kapcsolatos mutatószámok listáját 2001-ben határozta meg az Európai Unió, e szerint Európában szegénynek számítanak a medián jövedelmek 60%-ánál kevesebből élők. Ennek megfelelően a szegénységben élő, meghatározásánál a háztartások összes nettó jövedelmét kell figyelembe venni úgy, hogy minden egyes háztartástag munkából, társadalmi juttatásból, illetve vagyonból származó jövedelmét összegezni kell, majd csökkenteni szükséges a fizetendő adókkal és járulékokkal. A KSH legfrissebb, 2011. évi felvételéből származó kimutatása szerint a szegénységi küszöb forintban kifejezve alig haladta meg a nettó 62.000 Ft-ot.⁷ A mélyszegénységgel sújtottak közé azokat sorolják, akiknek különösen alacsony, a medián jövedelmek 40%-a alatti a jövedelme.

A mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatására vonatkozóan nincsenek adataink.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

⁷ <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/laekindikator/laekindikator11.pdf>

A foglalkozási diszkrimináció elsősorban a munkahelyi felvételnél, másodsorban az elbocsátásoknál érezteti hatását. A foglalkozási diszkrimináció mértéke és a munkaerő-piaci státusz között erős összefüggés található. A nem foglalkoztatottak csoportja (munkanélküliek és inaktívak együtt) és azokon belül a roma származású nem foglalkoztatottak szenvedték el legnagyobb valószínűséggel a hátrányos megkülönböztetést eddigi életútjuk során. A munkaerőpiacról való korai kiszoruláshoz leginkább az egészségi állapottal, a származással és az életkorral összefüggő foglalkozási diszkrimináció járul hozzá.⁸

„A munkaerőpiacon a romákat sújtó diszkrimináció leggyakrabban a munkára való jelentkezés során valósul meg. Természetesen arra is akadhat példa, hogy a roma munkavállalót alkalmazzák, de a munkahelyen főnöke vagy esetleg kollégái cigány származása miatt olyan légkört teremtenek számára, amelyben hosszú távon nem képes megmaradni. Előfordul, hogy egy csoportos létszámleépítés során a munkáltató elsősorban és nagyobb számban a roma beosztottjaitól válik meg szívesebben. A munkaügyi diszkrimináció egyik speciális típusa a települési önkormányzatok által szervezett közhasznú-, közcélú munkák keretében megvalósuló hátrányos megkülönböztetés. Ennek egyik formája, amikor a munkára kötelezett romákat kizárólag a „legalantasabb” munkák (utcaseprés, szemétszedés, ároktisztítás) elvégzésére kötelezik iskolai végzettségtől függetlenül, míg a közhivatalokban (polgármesteri hivatal), közintézményekben (iskola, óvoda) kizárólag nem romák dolgozhatnak. Találkoztunk olyan esettel is, amikor a romákat a közhasznú foglalkoztatás során munkaszerződés, megfelelő munkaruha, szerszámok, és védőital nélkül dolgoztatták, embertelen körülmények között. Végezetül, említsük meg a roma társadalmat feltűnően nagy arányban sújtó fekete foglalkoztatást, melynek során a kiszolgáltatott roma brigádok az embert próbáló körülmények között, sokszor lakóhelyüktől több száz kilométerre elvégzett munka után fizetség nélkül kénytelenek hazatérni.” ... „A gyakorlatban előfordulhat, hogy meghatározott speciális foglalkoztatási jellemzők miatt, szükséges a munkavállalók között megkülönböztetést tenni, de ez nem jelentheti az egyenlő bánásmód követelményének megsértését. Ilyen, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított arányos megkülönböztetés, ha azt a munka jellege vagy természete indokolja. Megengedett továbbá a vallási vagy más világnézeti meggyőződésen, illetve nemzeti vagy etnikai hovatartozáson alapuló, a szervezet jellegét alapvetően meghatározó szellemiségből közvetlenül adódó, az adott foglalkozási tevékenység tartalma vagy természete miatt indokolt, arányos és valós foglalkoztatási követelményen alapuló megkülönböztetés.”⁹

A diszkriminációs gyakorlat visszaszorítása szempontjából fontos a foglalkoztatási viszonyok ellenőrzése, szükség esetén az Egyenlő Bánásmód Hatóság bevonása, a tájékoztató kampányok, vagy a területtel foglalkozó társadalmi szervezetekkel történő együttműködés.

Településünkön a Hivatalhoz diszkriminációval kapcsolatos panasz nem érkezett.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

E területen az Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

- Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély, ápolási díj, lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély.
- Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, így lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély, rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
- Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, adósságkezelési-szolgáltatás.

⁸ http://www.egyenlobanasmod.hu/tanulmanyok/hu/Foglalkozasi_Tardos_Katalin.pdf

⁹ Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogvédő Iroda, <http://www.neki.hu/kiadvanyok/valtozasok/diszkriminacioafoglalk.htm>

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	144	5	3,5%
2009	124	6	4,8%
2010	144	13	9,0%
2011	142	9	6,3%

Az álláskeresési segélyben részesülők száma 2008-ban 5 fő, 2009-ben 6 fő, 2010-ben 13 fő, majd 2011-ben 9 fő. A 2009-es, 2010 és 2011-es év kiugró adatai valószínűsíthetően a gazdasági válságnak tudható be.

Az alábbi táblázatból látszik az is, hogy a nyilvántartott álláskeresők száma átlagosan 77%-a részesül álláskeresési ellátásban.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	9	8	90%
2009	21	15	71,4%
2010	26	25	96,2%
2011	25	13	52,0%
2012	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

3.4 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

1. az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

E fejezet jogszabályi környezetét az alábbiakban foglaljuk össze. Elsőként kiemeljük az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényt, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

a) a háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátás

Településünkön háziiorvosi szolgálat működik, havonta egy alkalommal pedig gyermekorvos is tart rendelőt Csöglén. A háziiorvosi ellátás Adorjánháza, Egeralja, Csögle, Kispírit, Nagypírit, Kiscsösz községek vonatkozásában működik, minden községben egy héten legalább egy nap van rendelő.

b) a fogorvosi alapellátás

Csőglei központtal fogorvosi rendelő van, de technikai okok miatt fogorvos nem rendel, pedig a környező településeknek is megoldatlan a fogorvosi ellátása.

c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás

Ügyeletes orvosi ellátás devecseri központtal működik minden délután 4 órától és hétfévente.

d) a védőnői ellátás

A védőnői szolgálat összevontan működik ugyanazon települések területén, mint a háziiorvosi szolgálat.

e) az iskola-egészségügyi ellátás

A háziorvosi szolgálat és a védőnői szolgálat együtt valósítja meg az iskola-egészségügyi ellátást.

2) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A településen nincs lehetőség részt venni prevenció és szűrőprogramokon.

3) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A településen nincs hozzáférés fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz, azt csak a vonzáskörzetben lehet elérni (Ajka, Pápa).

4) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat az iskolában és óvodában, valamint az idősek részére megszervezi a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. A szolgáltatók minőségi és mennyiségi ellenőrzése folyamatos, szakember bevonásával történik.

5) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen nincsenek sportegyesületek, ezáltal sportprogramok sem.

6) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást nyújtó ellátást (a továbbiakban: személyes gondoskodás) az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat. Az alapszolgáltatások megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában. A szociális alapszolgáltatások közé falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás tartozik.

Az **étkeztetés** keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt. Adorjánháza községben 2013. év elején 25 fő igényelt étkeztetést, ami jelentős növekedést mutat az előző évekhez képest.

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. Biztosítani kell az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését, az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában való közreműködést, a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást. Az igénybevevők számáról nincs információnk, mert nem az önkormányzat végzi a házi segítségnyújtást, hanem a társulási ellátás formájában a Somló-környéki Többcélú Kistérségi Társulás Munkaszervezte.

Falugondnoki szolgálat: A településen nagyon jól működik és kiépített a falugondnoki szolgálat, mely magában foglalja a szociális étkezők számára az ebéd kiszállítását, a járóbeteg szakellátásra történő szállítást, a helyben nem intézhető ügyek intézéséhez az utaztatást, egyéb rendezvényekre való eljutást, a rászorulóknak részére bevásárlást, gyógyszeríratást, télen tűzifa vágását stb. A falugondnoknak és a képviselő-testületnek köszönhetően Egeralján ez az ellátásforma a legelterjedtebb, hiszen igénybe vehetik fiatalok, idősek egyaránt.

A szociális alapszolgáltatások közül a **családsegítés** iránti az igénybevétel az évek számával növekedett, mely társulási formában működik a gyermekjóléti szolgálattal egyetemben.

Legtöbb esetben a képviselő-testület **átmeneti segélyben** részesítette azokat az állampolgárokat, akik szorult helyzetük miatt az önkormányzathoz fordultak segítségért.

A **temetési segély** olyan, szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátás, amelyet a települési önkormányzatok nyújthatnak a rászorultak részére. A temetési segélyt esetében a jogosultak körét, valamint az igénylés módját, azaz a temetési segély igénybevételének feltételeit a képviselő testület önkormányzati rendeletben szabályozza.

Természetbeni juttatások közül a legnagyobb mértékű a **közgyógyellátás**.

A szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapot megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentésére közgyógyellátási igazolvány (a továbbiakban: igazolvány) állítható ki. A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező személy térítésmentesen jogosult a társadalombiztosítás által támogatott egyes gyógyszerekre, gyógyászati segédeszközökre, protetikai és fogszabályozó eszközökre, ideértve ezek javításának költségeit is, valamint a járóbeteg-szakellátás keretében gyógyfürdőben nyújtott fizioterápiás kezelésre.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	8
2009	7
2010	5
2011	4
2012	8

Az aktív korú lakosság szociális ellátásában fontos, de nem a legnagyobb szereppel bír Adorjánháza a **rendszeres szociális segély**. A települési önkormányzat rendszeres szociális segélyt állapít meg annak a személynek, aki a) a 18. életévét betöltötte és aktív korú, továbbá

- munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, vagy
- vakok személyi járadékában részesül, illetőleg
- fogyatékosági támogatásban részesül,

b) aktív korú nem foglalkoztatott, feltéve, hogy megélhetése más módon nem biztosított.

A segélyen túl jóval nagyobb ellátási forma a foglalkoztatást helyettesítő támogatás nyújtása, amelyet 2012-ben 9 fő kapott. Zömmel a középkorosztályba tartozó álláskeresőknél kapják e támogatási formát.

Ugyancsak fontos a közcélú foglalkoztatás biztosítása, ami 7 fő ellátását jelentette. Ebbe a körbe is többséggel a 35-55 év közöttiek kerültek be.

Ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Ápolási díjban 2012-ben 2 fő részesült, mindketten alanyi jogon jogosultak az ellátásra.

Összességében megállapítható, hogy Egeralja a szociális ellátások tekintetében átlagosnál magasabb képet mutat, ellátórendszere kiépített, ellátáshoz való hozzáférhetőség jó. Jellemző, hogy 2000-hez viszonyítva a szociálisan rászorulóknak száma nőtt. Mindez magyarázható az ország gazdasági helyzetével, de azzal is, hogy az állampolgárok ismerik és hatékonyabban tudnak a jogaikkal élni, azontúl az önkormányzat érzékenysége a polgárok szociális helyzetére iránt növekedett.

A község infrastrukturális feltételei nem túl kedvezőek. Ivóvíz a lakások 95%-ban van, ugyan gáz hálózat a község teljes területén kiépített, de az ingatlanok 30%-ba lett bevezetve. Szennyvíz csatorna lefedettség nincs a településen. A belterületi önkormányzati utak felújítása, illetve aszfaltozása folyamatosan történik, ütemezve.

A lakhatási feltételeket a lakásfenntartási támogatásokkal segíti az önkormányzat, mely a szociálisan rászorult személyeknek, családoknak az általuk lakott lakás vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásait viseléséhez nyújtott hozzájárulás.

7) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

8) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoportokhoz tartozókat. Ez részben szabályozási eszközökkel, részben eljárások bevezetésével, részben a nyilvánosság eszközeinek alkalmazásával történik.

3.5 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

Egeralján a közösségi élet szinterei sajnos nem sokrétűek. Ezt részben meghatározza az is, hogy az önkormányzat anyagi helyzete nem teszi lehetővé a célcsoportok támogatását, másrészt alig-alig akad civil szervezet, aki ezt koordinálná.

A település lakosságának egészségét, gazdasági és társadalmi jólétét, életminőségének javítását úgy lehet biztosítani, ha tevékenységeink során a környezet és fejlődés, illetve a gazdaság, társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük.

a) közösségi élet szinterei, fórumai

Települési szinten évente egy alkalommal sor került falunapi rendezvényre, ahol az óvodásoktól a nyugdíjas korosztályig mindenki megtalálhatta a számára megfelelő programot. Sajnos erre a rendezvényekre valószínűsíthetően a 2013-as évben anyagi okok miatt nem kerül sor.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Egeralján a közösségi együttélés tekintetében nem gyakoriak a konfliktusok.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A helyi kötelező közszolgáltatási feladatok megszervezése, a humán szolgáltatások, a szociális és gyermekjóléti ellátások, a település üzemeltetési feladatai, a közterületek tisztántartása biztosított. A kerületi állampolgárok számára elérhetőek, megfelelő színvonalon működnek és minden jogos igényt kielégítenek. Az önkormányzat részben, mint intézményalapító és fenntartó, részben szolgáltatási szerződés útján gondoskodik.

3.6 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Nem áll rendelkezésünkre adat arra vonatkozóan, hogy a településen hány fő vallja magát roma kisebbséghez tartozónak, nincs is kisebbségi önkormányzat. Helyi ismeretek alapján a cigány családok szám a településen hozzávetőlegesen 2, amely kb 15 főt takar.

3.7 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A szegénység az elszegényedés folyamatának felszínre kerülő problémái között a lakosság munkaerő-piaci helyzete, a munkanélküliségből eredő problémák folytonos újratermelődése szerepel.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken.	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.

A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése. Ösztöndíj alapítása a pályakezdés megkönnyítése érdekében.
---	---

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A településen élők korösszetétele hasonló a megyei és az országos átlagokhoz. A 19-64 év közöttiek száma (137 fő) az összes lakos 58%-a, ami átlag felettinek mondható, a 0-18 év közöttiek (35 fő) 15%-a és a 65 év felettek (63 fő) 27%-a. A községben a lakosság általános szociális helyzete befolyásolja a gyermekek fejlődését. A felnőtt lakossághoz képest általában az érzékenyebb korosztályú gyermekek helyzete kedvezőtlenebb. Ezt megállapíthatjuk Egeralján is, mivel a felnőtt lakosság átlagos szociális helyzetű a községben, a gyermekek helyzetéről ugyanez már nem mondható el. A községnek több intézkedést kellett hozni a gyermekek életének javítása érdekében.

Gyermekjóléti szolgáltatást a településen 2012-ben 3 családban 8 gyermeket vett gondozásba. A gyermekvédelmi szakellátások az ellátásra kötelezett Veszprém Megyei Intézményfenntartó Központ által üzemeltetett intézményekben (TEGYESZ, Megyei Gyermekvédelmi Központ) biztosítottak. Gyermekvédelmi szempontból a település mutatói lényegesen rosszabbak, mint a megye átlaga. A családsegítést ugyan már érintettük, azonban a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás a gyermekek életminőségét is pozitívan befolyásolja. A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. A jegyző, továbbá a szociális, egészségügyi szolgáltató, intézmény, valamint a gyermekjóléti szolgálat, a pártfogói felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálat jelzi, a társadalmi szervezetek, egyházak és magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó szolgáltatóknak, intézménynek, ha segítségre szoruló családról, személyről szeretnek tudomást. A családsegítést nyújtó szolgáltató, intézmény feltérképezi az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő családok, személyek körét, és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a családsegítés céljáról, tartalmáról. A családsegítés keretében biztosítani kell, a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást, az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz. Továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését, a családgondozást, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését, közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programok szervezését. A tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adóssághozterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékosokkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását, a családokon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő, családterápiás, konfliktuskezelő mediációs programokat és szolgáltatásokat, valamint a nehéz élethelyzetben lévő családokat segítő szolgáltatásokat.

- a) **veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékosokkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete**

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A településen a veszélyeztetettséget előidéző problémák főként anyagi, gyermeknevelési, a szülők vagy a család életviteli dolgok. Ezek száma halmozottan a 2012-es évben 11.

A **védelembe vétel** a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

Egeralján 2012-ben nem volt védelembe vétel keretében végzett családgondozás egyéni gondozási-, nevelési terv alapján.

Abban a családban, ahol a szociális helyzet indokoltá teszi, a családokat rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítik. 12 fő részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben. Halmozottan hátrányos helyzetükről a gyermekvédelmi kedvezményben részesülők közül 9 gyermek esetében nyilatkoztak a szülők. Eszerint a községben a 0-18 éves korosztály 25%-a halmozottan hátrányos helyzetű, ami szintén magasabb a megyei átlagnál.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek családjai óvodáztatási támogatásban 2012-ben nem részesültek.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma
2008	4	1
2009	4	1
2010	4	1
2011	8	1
2012	13	1

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

A településen az önkormányzat anyagi helyzetére hivatkozva nem tud egyéb juttatásokat biztosítani a gyermekeknek.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Az alábbi táblázatban összefoglalóan látható, hogy Adorjánházáról és Egeraljáról bejáró gyerekek a csöglei Általános Iskolában milyen mértékű támogatásokban részesülnek.

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	20	57	24	83	n.a.	35
2009	23	55	23	84	7	56
2010	17	66	13	85	4	34
2011	14	65	12	78	4	33
2012	18	76	8	68	3	39

A település minden évben pályázatot nyújt be a szociális nyári gyermekétkeztetésre, amelynek eredményeképpen mindig nyert az önkormányzat, így a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők 25%-a biztosan étkezhetsz a nyár folyamán térítésmentesen.

4.2 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről határozza meg a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók körét. A 4.§ 12. pont alapján: kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

a)különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,

c) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló.

Adorjánháza községbe járnak az 1.-2. osztályos diákok Csögléről és Egeraljáról egyaránt, melyet az állam tart fenn a gyermekek/tanulók napközbeni ellátásának biztosítása érdekében. A településen nincs óvoda és bölcsőde. A szülők szabadon választhatnak, hogy gyermeküket Egeraljára, vagy a 2 km-el arrébb lévő Csöglére viszik.

A csöglei óvoda tagintézménye található Egeralján.

A csöglei óvodában 27 gyermek részesül óvodai ellátásban, 4 településről járnak be a gyermekek, az óvodai csoportok száma 1. Az óvoda nyitva tartása igazodik a dolgozó szülők igényeihez, így 6.15-től 15.30-ig van nyitva. Az óvoda a nyári szünetre 4 héten át tart zárva. Csöglén az óvoda pedagógusok száma 2 fő, ebből diplomás óvodapedagógus 2, gyógypedagógus nincs, dajka / gondozónő 1 fő.

Az egeraljai óvodában 25 gyermek részesül óvodai ellátásban, 2 településről (Adorjánháza és Egeralja) járnak be a gyermekek, az óvodai csoportok száma 1. Az óvoda nyitva tartása itt is igazodik a szülők igényeihez, ezért 7 órától 16 óráig van nyitva. Az óvoda a nyári szünetre 4 héten át tart zárva. Egeralján az óvoda pedagógusok száma 2 fő, ebből diplomás óvodapedagógus 2, gyógypedagógus nincs, dajka / gondozónő 1 fő.

Az alábbiakban látható, hogy hogyan alakultak az elmúlt években az óvodai nevelés adatai a csöglei és egeraljai óvodában:

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3. Csögle

év	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat-ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	24	1	25	1	30	
2009	24	1	25	1	30	
2010	27	1	25	1	24	
2011	18	1	25	1	27	

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3. Egeralja

év	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat-ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	2	1	25	1	26	
2009	3	1	25	1	27	
2010	5	1	25	1	27	
2011	5	1	25	1	25	

A csöglei óvodába a 2012/2013-as tanévre 27 gyermeket írtak be, a 27 gyermek közül 8 más településről jár be. Az egeraljai óvodába 25 gyermeket írtak be, a 25 gyerek közül 17 más településről jár be.

Csőglén a gyermekek közül 16 hátrányos helyzetű, Egeralján 13, azaz rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, viszont kimagaslóan sok, tehát a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyerekek 50, illetve 54 %-a egyúttal halmozottan hátrányos helyzetű is, azaz a szülei 8 általános iskolai végzettséggel rendelkeznek. Ez mindenképpen orvosolandó probléma.

Az óvodába beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott hátrányos helyzetű gyermekek száma 1 fő, fejlesztő foglalkozásban részesülő (halmozottan) hátrányos helyzetű gyermekek száma: 2.

Az iskolába Adorjánházáról, Egeraljáról, Kispiritről, Kiscsőszyről és Csögléről járnak a diákok, így az alábbi adatok nem csak Csögle településről adnak információt, hanem az iskolába járó gyermekek összességéről. Az első két osztály Adorjánházán működik, 3-8. osztályig pedig Csöglére járnak a tanulók. A tanulók összlétszáma 122 fő.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	64	50	114	32	28,1%
2011/2012	66	53	119	50	42,0%
2012/2013	69	53	122	43	35,2%

Az általános iskolai osztályok száma évfolyamonként 1-1, gyógypedagógiai oktatás nincs. Adorjánházán 14 fő általános iskolai korú gyermek van, míg Csöglén 47 fő. Más településről bejáró általános iskolások száma összesítve 61 fő. Az általános iskolás gyermekek közül hátrányos helyzetű gyerekek létszáma 79 fő, közülük 51 fő halmozottan hátrányos helyzetű.

A nem szaktanítást végző tanítók száma 5 fő, a szaktanítást végző tanárok száma 8 fő + 1 óraadó. Az iskolában nincs gyógypedagógus, gyermekvédelmi felelős, iskolaorvos (házi orvos látja el), iskolapszichológus. Kiegészítő személyzet száma 5.

A 8. évfolyamot eredményesen befejezők aránya az elmúlt 3 évre visszamenőlegesen 100%.

A 2012/2013-as tanévben az 1. osztályban tanulók létszáma 19 fő, ebből 4 napközis, 12 bejárós, 13 hátrányos helyzetű, 8 fő halmozottan hátrányos helyzetű. Az évismétlők száma 1 fő, magántanulók száma 1 fő. 8 fő alapján igényelték az integrációs normatívát.

A 2. osztályban tanulók létszáma 15 fő, ebből 7 napközis, 8 bejárós, 10 hátrányos helyzetű, 7 fő halmozottan hátrányos helyzetű. Az évismétlők száma 1 fő, magántanuló nincs. 7 fő alapján igényelték az integrációs normatívát.

A 3. osztályban tanulók létszáma 19 fő, ebből 9 napközis, 6 bejárós, 12 hátrányos helyzetű, 8 fő halmozottan hátrányos helyzetű. Az évismétlők nincsenek, magántanuló nincs. 8 fő alapján igényelték az integrációs normatívát.

A 4. osztályban tanulók létszáma 16 fő, ebből 6 napközis, 10 bejárós, 10 hátrányos helyzetű, 7 fő halmozottan hátrányos helyzetű. Az évismétlő 1 fő, magántanuló 1 fő. 8 fő alapján igényelték az integrációs normatívát. 1 tanuló sajátos nevelési igényű, aki halmozottan hátrányos helyzetű.

Az 5. osztályban tanulók létszáma 13 fő, ebből 6 napközis, 7 bejárós, 8 hátrányos helyzetű, 7 fő halmozottan hátrányos helyzetű. Évismétlők nincsenek, magántanuló nincs. 7 fő alapján igényelték az integrációs normatívát.

A 6. osztályban tanulók létszáma 19 fő, ebből 8 napközis, 10 bejárós, 13 hátrányos helyzetű, 8 fő halmozottan hátrányos helyzetű. Évismétlők nincsenek, magántanuló 1 fő. 9 fő alapján igényelték az integrációs normatívát.

A 7. osztályban tanulók létszáma 11 fő, ebből 2 napközis, 5 bejárós, 7 hátrányos helyzetű, 5 fő halmozottan hátrányos helyzetű. Az évismétlők száma 1, magántanuló nincs. 6 fő alapján igényelték az integrációs normatívát.

A 8. osztályban tanulók létszáma 10 fő, ebből 1 napközis, 3 bejárós, 6 hátrányos helyzetű, 1 fő halmozottan hátrányos helyzetű. Évismétlők nincsenek, magántanuló nincs. 3 fő alapján igényelték az integrációs normatívát.

Az iskola eredménye a kompetenciamérési adatok alapján nem sokban tér el (alacsonyabb) az országos átlagtól sem a matematika, sem a szövegértés terén.

Az alábbi táblázatban láthatjuk a továbbtanulási mutatókat középfokra nappali tagozaton.

tanév	Gimnázium (%)		Szakközépiskola (érettségít adó képzés) (%)		Szakiskolai képzés (%)	
	összlétszámon belül	HHH- tanulók körében	összlétszámon belül	HHH- tanulók körében	összlétszámon belül	HHH- tanulók körében
2008/2009	15		25	17	50	88
2009/2010	5,9		29	20	65	80
2010/2011	27		18		55	100
2011/2012	23	20	7,7		69	80

Az országos átlag gimnázium esetében 34%, Csöglén 23%, szakközépiskola esetében 35%, Csöglén 7,7%. A szakiskolai képzésre jelentkezők aránya országosan 29%, a településen jóval átlag feletti, 69%. Ez a magas arány betudható annak is, hogy az iskolában magas a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma, tehát az alacsony iskolázottságú szülőknek valószínűsíthetően alacsony iskolázottságú gyermeke lesz.

4.3 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
magas a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya	a szülők és a gyerekek ösztönzése képesítés, szakma megszerzésére.
hátrányos helyzetűek száma is magas	munkahelyek teremtése, ezzel csökkentve a hátrányos helyzetűek számát

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A jogszabályok mentén megvalósuló helyzetelemzéshez az 1. számú mellékletben megadott részletes adattáblák nyújtanak segítséget. Az adattáblák kitöltéséhez elsősorban helyi adatgyűjtésre van szükség, amelyhez szintén a partnerek segítségét szükséges kérni. Sajnos központi adatszolgáltatás e területen kevésbé áll rendelkezésre.

Mindezek alapján lehet a megadott szempontok szerinti szöveges elemzést az alábbiakban elvégezni.

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

Nemek szerinti összetétel

A nemek szerinti összetétele a megyei és országos mutatókhoz hasonló Egeralján, azaz a társadalomban a nők aránya magasabb, mint a férfiaké, 51%. Gyermekkorban és a 18 év alatti lakosság esetében a nemek összetételében a férfiak magasabb aránya a jellemző, ez az eltérés azonban csekély. E korosztályban a férfiak aránya 61%. Jelentős eltérés a következő életszakaszokban sem mutatkozik, a férfiak aránya azonban kismértékben tovább növekszik. A 65 év felettiéknél azonban szignifikáns a változás, a nők aránya jóval magasabb lesz a falu közösségében 35 fő, míg a férfiak 28-an vannak, ami a nők részéről a társadalom egészében várható magasabb átlagéletkor miatt tapasztalható.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	74	70	54	47	20	23
2009	53	57	21	37	32	20

2010	71	59	22	23	49	36
2011	70	48	30	16	40	32
2012	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	37	36

Összegegyített adatok alapján látható, hogy 2008-tól 2011-ig a munkavállalási korúak közül a nők száma alacsonyabb, így a foglalkoztatottak esetében a férfiak száma magasabb. A munkanélküli nők száma a vizsgált időszakban alacsonyabb, mint a férfiaké.

A településen működő közfoglalkoztatásban lehetősége van a nőknek részt venni az iskolai végzettségüktől függetlenül, így semmiféle hátrányos megkülönböztetés nem éri őket a foglalkoztatás területén. Mivel a településen nincs foglalkoztatást segítő és képzési program, így annak résztvevői sincsenek.

A településen nincs olyan kezdeményezés, ami a családbarát munkahelyek kialakítását, a nők alternatív foglalkoztatását segítő, a családi kötelezettségeknek való megfelelést segítő vállalkozásokat elismerné, ösztönözné.

A kisgyermeküket nevelő nők körében valószínűsíthetően problémát jelent az is, hogy a településen nincs bölcsőde, családi napközi, így az édesanyának addig otthon kell lenni gyermekével, amíg be nem tölti az óvodáskort. Egeralján 2009-ben és 2010-ben magasabb a 2 év alatti gyermekek száma, hiszen amíg 2008-ban volt 4 2 év alatti gyermek, addig 2010-re ez a szám 8-ra növekedett. Ez a gyermeklétszám emelkedés a 2010-es odaköltözésnek az eredményeképpen mutatkozik.

A helyi civil szervezetekhez kapcsolódóan vesznek részt a nők a helyi közéletben, település közösségi programjainak szervezésében.

A településen a védőnők száma 1 fő, sőt, a védőnő ellátási területéhez tartozik Adorjánháza, Csögle, Egeralja, Kispirt, Nagypirt és Kiscsösz, így az átlagos gyermeklétszám Egeralja esetében 8 fő.

A család-és nővédelmi gondozás célja, hogy a gyermekvállalás optimális biológiai és pszichés körülményeit elősegítse a fogamzás előtti gondozás és a genetikai tanácsadás, valamint a termékenységi ciklus alatti gondozás alapján (a várandós anya gondozása, a magzat születés előtti gondozása, a gyermekágyas és szoptató anya gondozása). A községben dolgozó védőnő segíti ezt a fajta a gondozást.

A nőket helyi szinten érintő társadalmi problémák felszámolására indított kezdeményezések a településen nincsenek, mivel nem érzékelhetők a nőket érő hátrányos megkülönböztetés, így annak felszámolására sem jött létre kezdeményezés.

5.2 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
nincs munkahely lehetőség a településen	közfoglalkoztatásba minél több nőt bevonni

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Kiemelt figyelmet érdemel a 65 év felettek csoportja, amelyben a magyarországi helyzethez hasonlóan másfélszer több a nő, mint a férfi. Az egyedülálló idős női népesség megélhetése

problémát jelenthet az önkormányzat számára, mivel várhatóan igénye megnő a közösségi szolgáltatásokra.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	30	38	68
2009	39	57	96
2010	38	57	95
2011	78	58	136

A településen nyugdíjban részesülők száma a lakosság 58%-a. Látható, hogy a nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma több, mint a férfiaké. Ez betudható annak is, hogy a régebbi nyugdíjazási rendszerben a nők előbb elmehettek nyugdíjba, illetve a lakosság összetételében is többen vannak a nők.

Egeralján a házi segítségnyújtás keretén belül több idős embert is ellátnak, illetve szociális étkeztetésre alanyi jogon jogosultak a 70 év felettek. Nagy segítség az időseknek a gondozónő folyamatos tevékenysége, segítsége, akik elintézik a napi bevásárlást, az egyszeri melegétel házhozszállításáról gondoskodnak, gyógyszert megíratják, téli időszakban a tüzelőt beviszik, havat lapátolnak stb, így ez a korosztály ellátott. Nappali ellátásra a településen nincs lehetőség.

A nyugdíjasok foglalkoztatottsága a településen nem jellemző, hiszen az aktív korú lakosság számára sincs munkahely a településen.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	fő	fő	%	fő	fő	%
2008	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
2009	51	8	16%	13	3	23%
2010	49	6	12%	13	3	23%
2011	40	5	13%	11	2	18%
2012	28	2	7%	5	1	20%

A jogi szabályozásnak köszönhetően csökkent az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma, akik általában rendszeres szociális segélyben részesülnek, viszont még így is reménytelennek tűnik a helyzetük, ugyanis a közfoglalkoztatásban is inkább a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülőket vonják be.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A településen a házi orvosi rendelés van, járóbeteg szakellátás igénybevételére nincs lehetőség. Amennyiben szükséges, a jobb egészségi állapotú idősek busszal vagy a falugondnoki szolgálattal el tudnak menni Ajkára a kórházba egyes vizsgálatokra. A szociális szolgáltatásokról az önkormányzaton keresztül segítséget kapnak az idősek is.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen Nyugdíjasklub nincs, de alkalmanként összegyűlnek társalogni, újabb és újabb ötletekkel állnak elő saját maguk kulturális, és szellemi frissességük fenntartása miatt. Egeralján az idősek 90%-a református vallású, de istentiszteletre csak kevesen járnak.

c) idősek informatikai jártassága

A polgármester elmondása alapján gyakorlatilag senki nem tud számítógépet használni, abszolút járatlanok az Internet világában.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Kiemelt terület lenne az egészségügy, azonban a község nem tud helyben biztosítani szűrővizsgálatokat.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedülélő idősek száma	Az idősek egyedülélés tudatának csökkentése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük.

Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket.

A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékossg esetén még jelentősebb.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

év	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma
2008	4
2009	5
2010	6

7.2 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszer.

A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. Az egészségügyi, szociális szolgáltatások, a kulturális programokhoz történő fizikai akadálymentesített helyszínen érhetőek el. A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik. Az akadálymentes intézmények száma, minden területen a jogszabályi előírásnak megfelel. Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

7.3 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program. A tájékozódást segíthetik a feliratok, formák, szimbólumok, fények, színek, burkolatok, hangok érzékelhetővé tétele.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Településünkön a jogszabályok által előírt kötelezően ellátandó szolgáltatásokon és intézményeken túl szerepet kapnak a civil és egyházi szervezetek, csoportok lakosokat érintő tevékenységei. A lakosok három történelmi egyházközösség között választhatnak hitük gyakorlásához. A katolikus, a református és az evangélikus egyházközösségek évente 1-1 alkalmat biztosítanak az egészen kicsiny gyermekektől az idős korosztályig. A közösségek lekipásztorai által biztosított adatokból látható, hogy havonta több lehetőség nyílik hitünk gyakorlásához, lelki gyakorlatok megéléséhez, közösségi kapcsolatok alakításához. A három egyházközösség mára már saját templommal, közösségi teremmel rendelkezik. A lakosságszámhoz viszonyítva nagyon kevés a hitüket rendszeresen gyakorló lakosok száma.

A lakosság, hitének gyakorlásán túl további közösségi rendezvényeken, programokon, szűrőnapokon, sportrendezvényeken stb... vehet részt. A szervezők érdektelenségéről, és a mai gazdasági helyzetnek megfelelő anyagi problémák miatti létszám visszaesésről számolnak be.

Az ingyenes programok, mint pl. falunapok, még mindig nagy sikernek örvendnek, azonban az Önkormányzat pénzügyi helyzetétől függ azok tartalma, minősége.

A településen békében él együtt a magyar és a roma nemzetiségű közösség. Az országos átlagtól nem tér el együttélésük során keletkezett viták, konfliktusok száma, jellege, ezért nincs említésre méltó probléma. Az iskolában és óvodában együtt tanulnak a gyermekek, közös programokon vesznek részt, közösen sportolnak, stb...

Jellemző, hogy a generációk közötti kapcsolat gyér, nincsenek közös programok, rendezvények, így a fiatalok nem látnak az idősebb, tapasztaltabb korosztálytól sem etikai, sem morális, sem gyakorlati és legfőképp érzelmi követendő példát.

Az intézmények jól megközelíthető helyen, többségében akadálymentesen vagy részben akadálymentesen közelíthetők meg. A lakosokat ellátó intézményi és szolgáltatói hálózat a település központjában található, mely megkönnyíti a gyors és hatékony ügyintézését. Minden igényt kielégítő bolt megtalálható, de a legközelebbi városban a piac, a ruházati és szerszám üzletek is könnyedén elérhetők.

Egeralja a Somló-környéki Kistérséghez tartozik. A Kistérségben lévő települések társulási formában közösen tartottak fenn az elmúlt években a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatot. Közös szerződést kötöttek a belső ellenőrzés ellátására. 2013 törvényi változásai, több közösen fenntartott intézményt állami vagy önkormányzati fenntartás felé sodortak, mely az eddig jól működő térségi együttműködés gyakorlatát bizonytalanná tesz. A járások kialakításával a Kistérség települései 1 járáshoz tartoznak, mely nehezíti a térségi gondolkodás és együttműködés lehetőségét.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. Módszere az online kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált. A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<p>A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken.</p> <p>A hátrányos helyzetek generációkon keresztül átöröklődése. A hátrányos helyzet több, egymással szorosan összefüggő társadalmi, gazdasági probléma eredője. Csak a több problématerületre az oktatás, foglalkoztatás, szociális és egészségügyi területre egyszerre koncentráló, átfogó problémakezelési megoldások, komplex programok vezethetnek eredményre.</p>	<p>Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.</p> <p>Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése.</p> <p>Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése.</p> <p>Ösztöndíj alapítása a pályakezddés megkönnyítése érdekében.</p> <p>Pályázati források kihasználása egy teljes körű szociális, képzési, foglalkoztatási projekt megvalósításához.</p> <p>Közösségi szociális munka szervezése.</p>
Gyermekek	<p>Magas a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya</p> <p>Hátrányos helyzetűek száma is magas</p>	<p>A szülők és a gyerekek ösztönzése képesítés, szakma megszerzésére.</p> <p>Munkahelyek teremtése, ezzel csökkentve a hátrányos helyzetűek számát.</p>
Idősek	<p>Magas az egyedül élők aránya.</p>	<p>Az élethosszig tartó tanulás feltételeit a nyugdíjasok számára is biztosító helyi programok tervezése</p> <p>Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése.</p>
Nők	<p>Nincs munkahely lehetőség a településen</p> <p>Csökkenteni a munkanélküli nők számát</p>	<p>Közfoglalkoztatásba minél több nőt bevonni</p> <p>ösztönzés a munka világába való visszatéréshez</p>

Fogyatékosok	Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program. A tájékozódást segíthetik a feliratok, formák, szimbólumok, fények, színek, burkolatok, hangok érzékelhetővé tétele.
--------------	--	--

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és mélyszegénységben élők	<ol style="list-style-type: none"> 1. közfoglalkoztatás bővítése 2. hátrányos helyzet csökkentése 	<ol style="list-style-type: none"> 1. polgármester, képviselő-testület munkaügyi központ 2. iskola, polgármester, képviselő-testület
Gyerekek	1. (halmozottan) hátrányos helyzetű gyermekek számának csökkentése	1. iskola , óvoda, polgármester
Idősek	1. „egyedül élés tudatának” csökkentése	1. szociális gondozónők , képviselő-testület, összetartó lakosság
Nők	1. munkahelyi lehetőség kialakítása települési szinten	1. polgármester , munkaügyi központ, egyéni vállalkozások
Fogyatékkal élők	1. akadálymentes környezet 100%-os kiépítése	1. képviselő-testület , polgármester

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák beékelődnek a magyar állampolgárok közé.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők egyénileg fejlődjenek.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek oktatását, ismereteinek bővítését, ezzel elkerülve a csak 8 általános iskolai végzettséget.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek biztonságára, egészségi állapotukra.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a helyi munkalehetőség biztosítását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők számára kialakított akadálymentes környezet továbbfejlesztésére.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Romák és mélyszegénységben élők

Intézkedés címe:	1.Közfoglalkoztatás bővítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	nincs munkahely lehetőség a településen
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövid távú cél: minél több munkanélküli bevonása a közfoglalkoztatásba középtávú cél: a munka világába már bevont emberek támogatása abban, hogy máshol próbáljanak meg munkahelyet keresni hosszútávú cél: minél kevesebb munkanélküli, ezáltal közfoglalkoztatott, a valódi munkába való visszatérés megsegítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1.Pályázatok által bővíteni a startmunka lehetőségét 2. anyagi támogatás nyújtása a nem helyben dolgozók számára (pl bérlet kifizetése) 3. környező településeken lévő munkalehetőségének feltárása
Résztevők és felelős	polgármester, képviselő testület, munkaügyi központ
Partnerek	munkaügyi központ, egyéni vállalkozók
Határidő(k) pontokba szedve	1. rövid távú cél esetében: 1 év 2. közép távú cél esetében 3 év 3. hosszú távú cél esetében 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem minden esetben van pályázati lehetőség elképzeltető, hogy a munkanélküli személy nem szeretne dolgozni
Szükséges erőforrások	anyagi, pályázati lehetőség, támogató szolgáltatások

Intézkedés címe:	2. Hátrányos helyzet csökkentése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	nagyon sok a településen a hátrányos helyzetű család
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövid: több embert bevonni a munkába közép: ösztönzés a munka világába való visszakerülésre hosszú: csökkenjen felére a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben

	részesülő családok száma
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ol style="list-style-type: none"> 1. Start munka bővítés, oktatások, képzések szervezése 2. Munkahely lehetőségek bemutatása a szülők részére 3. támogatás a gyermekes családok részére
Résztevők és felelős	önkormányzat, munkaügyi központ, családsegítő szolgálat
Partnerek	önkormányzat, munkaügyi központ, családsegítő szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	<ol style="list-style-type: none"> 1. 1 év 2. 3 év 3. 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	a szülők nehezen szánják rá magukat a tanulásra, nagyobb támogatást kapnak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, mint a minimálbéres munkavállalók.
Szükséges erőforrások	támogatások, pályázatok, oktatások megszervezése helyi szinten

Gyermekek:

Intézkedés címe:	2. (halmozottan) hátrányos helyzetű gyermekek számának csökkentése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	nagyon sok a hátrányos helyzetű gyermek a településen
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	<p>rövid: munka világába minél több embert bevonnia közép: ösztönzés a munka világába való visszakerülésre</p> <p>hosszú: csökkenjen felére a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családok száma</p>
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<p>Start munkába való bevonás Munkahely lehetőségek összegyűjtése, feltárása egy főre eső jövedelem növelése</p>
Résztevők és felelős	1. munkaügyi központ, szociális ügyintéző, képviselő-testület, általános iskola , szülői munkaközösség

Partnerek	1. munkaügyi központ, szociális ügyintéző, képviselő-testület, általános iskola, szülői munkaközösség
Határidő(k) pontokba szedve	1. 1 év 2. 2 év 3. 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	a minimálbéres családok már elesnek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezménytől, és nem biztos, hogy jobban járnak, ha a kedvezményekben nem részesülnek.
Szükséges erőforrások	pályázati lehetőségek

Idősek

Intézkedés címe:	egyedül élés tudatának csökkentése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	sok az egyedül élő idős
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	1. rövid: minél több rászoruló vegye igénybe a házi segítségnyújtást 2. közép: havonta legalább 1 alkalommal gyűljenek össze az idősek 3. hosszú: a generációk közötti különbségek ne legyenek érezhetőek
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	a házi segítségnyújtás előnyeinek ismertetése a közösségbe való bevonás első körben a korcsoporton belül az idősek integrálása a közösségi életbe
Résztevők és felelős	gondozónők, polgármester, képviselő-testület
Partnerek	gondozónők, szociális szakemberek
Határidő(k) pontokba szedve	1. 2-3 hónapon belül ismertetni a házi segítségnyújtás előnyeit 2. 2 éven belül váljon rendszeressé a havi 1 alkalmas gyűlések 3. a közösségi élet aktív résztvevői legyenek a nyugdíjasok is

Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	egészségi állapotuk miatt az idősök zárkóztak, nem szívesen hagyják el otthonukat
Szükséges erőforrások	pályázati erőforrás nem szükséges, gondozónők aktiválása

Nők:

Intézkedés címe:	munkahelyi lehetőség kialakítása települési szinten
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	abszolút nincs munkahely a településen
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövid: közfoglalkoztatásba bevonni azokat az édesanyákat, akiknek kiskorú gyermekük van közép: lehetőséget teremteni arra vonatkozóan, hogy ne csak a közfoglalkoztatás keretein belül dolgozhassanak hosszú távú: 1 műszakos munkahelyi lehetőségek feltárása és a bejárás biztosítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázat útján közfoglalkoztatási lehetőségek bővítése Felmérni a lehetőségeket, hogy kb 30 km-en belül hol és milyen munkalehetőségek vannak.
Részvevők és felelős	képviselő-testület munkaügyi központ, szociális ügyintéző
Partnerek	képviselő-testület munkaügyi központ, szociális ügyintéző
Határidő(k) pontokba szedve	rövid: 1 éven belül közép: 3 év hosszú: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	kevés munkahely, kevés lehetőség

Szükséges erőforrások	új munkahelye teremtéshez pályázat
-----------------------	------------------------------------

Fogyatékkal élő személyek

Intézkedés címe:	1. akadálymentes környezet 100%-os kiépítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	a kultúrház és az önkormányzat épülete nincs akadálymentesítve
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	<p>rövid távú cél: önerő nélküli pályázat megírása, középtávú cél: a pályázat elnyerése esetén az akadálymentesítés megvalósítása hosszú távú cél: az akadálymentesítés folyamatos biztosítása</p>
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<p>pályázat megírása akadálymentesítés megvalósítása annak folyamatos biztosítása</p>
Részvevők és felelős	önkormányzat, képviselő testülete, polgármester
Partnerek	pályázat író,
Határidő(k) pontokba szedve	<ol style="list-style-type: none"> 1. 1 éven belül 2. 2 éven belül 3. folyamatosan
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	az önkormányzatnak nincs anyagi forrása önerő biztosítására a pályázat benyújtására
Szükséges erőforrások	önerő nélküli pályázat meghirdetése

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedés el érni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	közfoglalkoztatás bővítése	nincs munkahely lehetőség a településen	a munka világába való visszatérés	2.2pontban	startmunka bővítése, anyagi támogatás nyújtása a nem helyben dolgozóknak	polgármester	2018	5 fő	pénzügyi	2018
2	hátrányos helyzet csökkentése	nagyon sok a településen a hátrányos helyzetű család	a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma csökkenjen	2.2pontban	start munka bővítése, munkahelyek feltárása, támogatás a gyermekes családoknak	önkormányzat	2018	10 fő	pénzügyi, humán	2018

			a felére							
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	(halmozottan) hátrányos helyzetű gyermekek számának csökkentése	sok hátrányos helyzetű gyermek	a csökkenjen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma	2.2pontban	közmunkában a minél több embert bevonni, ösztönözni a valódi munkában való visszatérésre, oktatásokon való részvétel	iskola	2018	10 fővel kevesebb	humán, pénzügyi, technikai	2015
III. A nők esélyegyenlősége										
1	munkahely lehetőség kialakítása	nincs munkahely a településen	1 műszakos munkahelyi lehetőségek feltárása és a bejárás biztosítása	2.2pontban	közfoglalkoztatás, lehetőség nem csak a közfoglalkoztatásra, munkahelyre történő bejárás biztosítása	polgármester	2018	1 munkahely	humán, technikai, pénzügyi	folyamatos
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	egyedül élők tudatának csökkentése	sok az egyedül élő idős	generációk közötti különbségek ne legyenek érezhetőek	2.2pontban	a rászorulókat vegyük igénybe a házi segítségnyújtást, havonta	polgármester	2015	10 főt bevonni	humán, technikai	2014

					1 alkalommal gyűljenek össze az idősek					
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	akadálymentes környezet 100%-os kiépítése	a kultúrház nem akadálymentes épület	akadálymentesítés folyamatos biztosítása	2.2pontban	önerő nélküli pályázat megírása, akadálymentesítés megvalósítása, annak folyamatos biztosítása	képviselő-testület	2018	1 épület	humán, technikai, pénzügyi	folyamatos

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

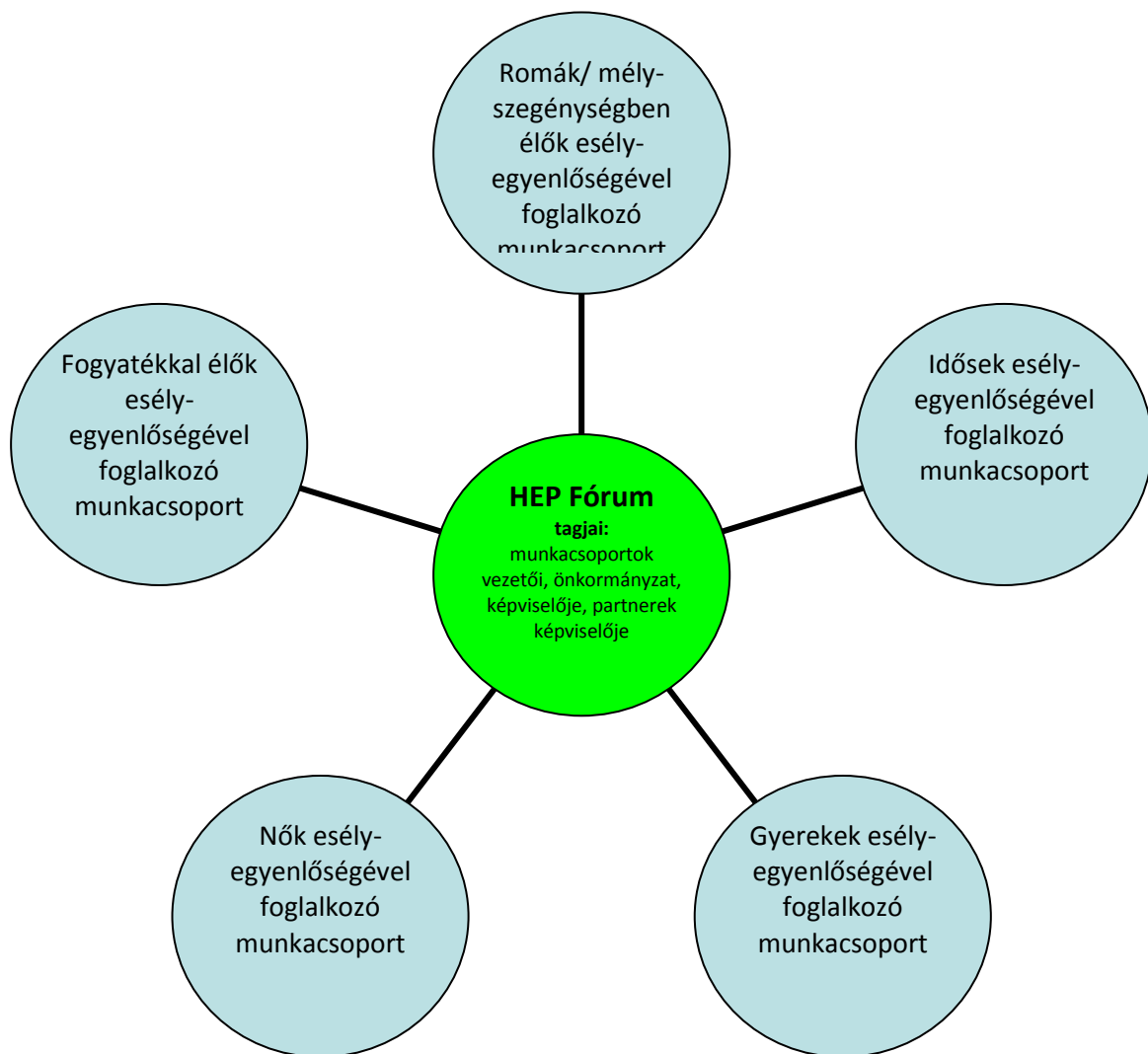
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,

- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így

- Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
- Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok

teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Egeralja község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Egeralja község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 59/2013.(IX.13.) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek: fórum jegyzőkönyvei

Dátum

Aláírás

Adorjánháza Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Balhási István igazgató
Partner aláírás

Dátum

Hajmási Dezsőné óvodavezető
Partner aláírás

Dátum

Dr. Bolla Klaudia polgármester
Partner aláírás

Dátum

Kissné Kiss Zsuzsanna jegyző
Partner aláírás

HEP elkészítési jegyzék¹⁰

NÉV ¹¹	HEP részei ¹²										Alíráás ¹³
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

¹⁰ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

¹¹ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

¹² A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

¹³ Az adott partner aláíráásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.